

OPERATIIVINEN SOPIMUS 2020

Toimiala: Sivistystoimiala

Palvelualue: Perusopetus

Sopimuksen tarkoitus:

Operatiivinen sopimus on kasvatus- ja opetuslautakunnan sekä toimialan välinen sopimus perusopetuspalveluista. Operatiivinen sopimus sisältää palvelualueen keskeiset toiminnalliset tavoitteet, tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit, työvoiman käytön ja laatutavoitteet mittareineen.

1 Lähtökohdat

1.1 Kuvaus toiminnasta

Perusopetus tukee oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuulliseen yhteiskunnan jäsenyyteen. Se luo perustan oppilaan laajan yleissivistyksen muodostumiselle, vahvistaa oppimaan oppimista ja edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen. Perusopetus edistää kulttuurien sekä aatteellisten, maailmankatsomuksellisten ja uskonnollisten perinteiden sekä länsimaisen humanismin perinteen tuntemista ja ymmärtämistä. Elämän, toisten ihmisten ja luonnon kunnioittamisen rinnalla korostetaan ihmisarvon loukkaamattomuutta, ihmisoikeuksien kunnioittamista ja suomalaisen yhteiskunnan demokraattisia arvoja, kuten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Sivistykseen kuuluu myös yhteistyö ja vastuullisuus, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, kasvu hyviin tapoihin sekä kestävä kehityksen edistäminen.

Suomenkielisen perusopetuksen kouluja on 31. Oppilaita tällä hetkellä yhteensä 12046, kansainvälisessä koulussa on lisäksi 220 oppilasta. Palvelualueella toimii kolme yhteistyöaluetta. Perusopetuksen oppilaista noin 12,8 % on vieraskielisiä. Opetettavia äidinkieliä on 27. Noin 13 % oppilasta tarvitsee erityistä tukea opinnoissaan (1571). Erikoisluokilla on oppilaita 2044, mikä on noin 17 % perusopetuksen oppilaista. Ulkokuntalaisia oppilaita on 376 (3 %). Turun perusopetuksessa on erikoisluokkatoimintaa mm. kielissä, matematiikassa, liikunnassa, musiikissa ja kuvataiteessa.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät

Turku on vetovoimainen maakuntakeskus ja oppilasmäärä kasvaa tasaisesti. Toimintaympäristön kehitys on ollut kutakuinkin sellaista kuin odotettiin. monikulttuurisuus lisääntyy ja erityisopetus on kysyttyä.

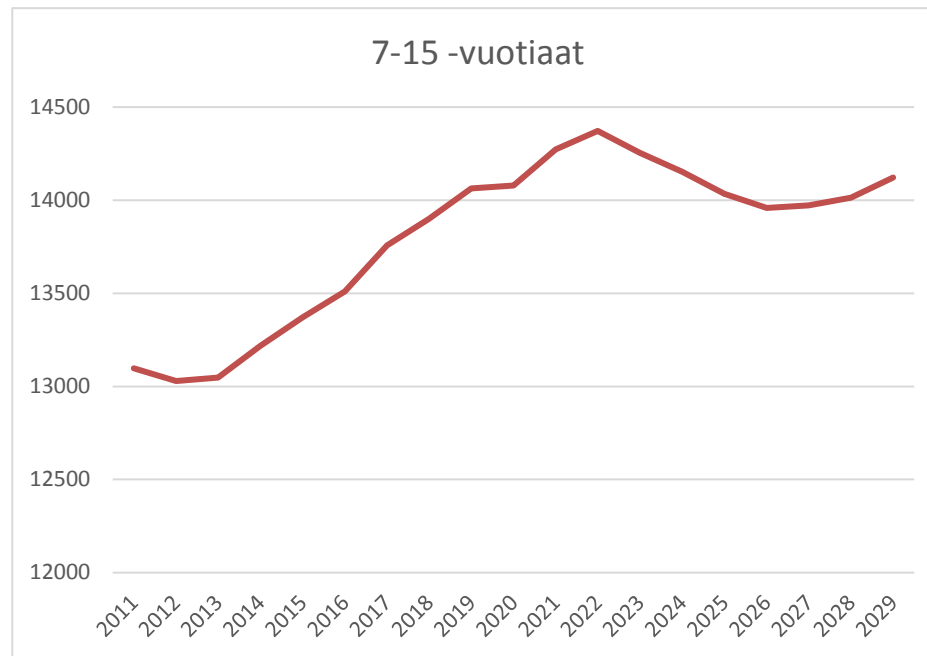
Sivistystoimiala on hankkinut uudet päätelaitteet vuosiluokille 4 ja 7. Laitteet tulevat oppilaille henkilökohtaisiksi kolmen vuoden käyttöajalla. Siten kaikilla 4.-9.-luokkalaisilla on päätelaite 1.8.2019 lukien. Kolmas ja viimeinen vaihe päätelaiteprojektissa on valmis laitetoimitusten osalta. Henkilökunnan kouluttaminen ja tutorointi jatkuvat.

Yli-Maarian monitoimitalomallilla toimiva kouluyksikkö on aloittanut toimintansa onnistuneesti tammikuussa 2019. Syvälahdessa vastaava yksikkö käynnistyi jo elokuussa 2018.

Perusopetuslain mukainen aamu- ja iltapäivätoiminta on siirretty sivistystoimialalle siltä osin kuin se on ollut hyvinvointitoimialan järjestämää. Sivistystoimialan uima-opetus ja koululiikunnanohjaus ovat siirtyneet vapaa-aikatoimialalle.

Sivistystoimiala huolehtii osaltaan koulutustakuun toteuttamisesta siten, että kaikille opinhaluisille voidaan tarjota opiskelupaikka.

Oppilasmäärän kehitys perusopetuksessa: Oppilasmäärän kasvu vuodesta 2019 vuoteen 2020 on viime vuosien tasolla ja myös viimeisimmän ennusteen mukaan noin 250 oppilasta.

1.3 Toiminnan kehittämissuunnitelma ja strategiset painopisteet

Perusopetuksen yhteisiksi kehittämistavoitteiksi on asetettu **hyvinvointi sekä osaaminen ja kilpailukyky** kaupunkistrategian mukaisesti. Myös oppimisen digitalisaatiota edistetään henkilökunnan henkilökuntakoulutuksen, -tutoroinnin ja laitteistohankintojen kautta.

Terveystyön edistämisen osana jatkuu kansallinen kärkihanke eli Liikkuva koulu -projekti yhdessä vapaa-aikatoimialan kanssa. Lisäksi kehitetään mahdollisuuskielten mukaan oppilaitosten kalustamista uusien oppimisympäristöjen ja paremman ergonomian edellyttämällä tavalla.

Vanhemmuuden tukeminen on sivistystoimialan perustoimintaa kaikilla palvelualueilla.

2 Taloudelliset tavoitteet

2.1 Määrärahat

1.000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Tulot	6 370	5 925	6 372
Menot	112 990	117 431	122 724
Netto	-106 920	-111 506	-116 351
Muutos-%			

3 Resurssien käyttö

3.1 Työvoiman käyttö

	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Htv	1269	1284	1295
Palkat ja palkkiot, 1.000 €	51 768	51 644	54 115
Sijaistus, %	58,2	54,3	52
Sairauspoissaolo, %	3,6	4,0	3,5

4 Toiminnalliset tavoitteet

4.1 Operatiiviset tavoitteet

Strategisesta sopimuksesta johdetut

Strategisen sopimuksen tavoite (viite)	Strategisen linjauksen tunnus/ alataavoite	Palvelualueen tavoite	TA 2020 mittari	Mittarin seuranta- väli	Vastuuyksikkö
Hyvinvointi	<p>2.1.1 Luodaan puitteet hyvinvoinnille laaja-alaisella yhteistyöllä</p> <p>2.1.2 Lisätään tuottavuutta tekemällä ehkäisevästä työstä kaiken toiminnan kivijalka</p>	<p>Henkilöstöä valmennetaan haasteellisen käytöksen hallintaa varten Kunta-10 kyselyn tulosten perusteella (MAPA -koulutuskokonaisuus)</p> <p>Oppimisen tuen kehittäminen : kolmiportaisen tuen kaikkien tasojen järjestelmällinen käyttö</p> <p>Harrasteikkunan käyttöönotto pilotoidaan yläkouluissa</p> <p>Koulujen omat hyvinvointitavoitteet</p>	<p>Koulutus toteutunut/ei toteutunut</p> <p>Tuen kahden ensimmäisen portaan käyttö tehostuu ja erityisen tuen tarve vähenee</p> <p>Toteutunut/ei toteutunut</p> <p>Koulujen omat mittarit</p>	vuosittain	
Osaaminen ja kilpailukyky	<p>3.1 Yrittävä ja osaava Turku</p> <p>2.2.8 Tulevaisuuden osaamispääosaamis-pääoma turvataan järjestämällä jatkossakin korkeatasoista yleissivistävää ja ammatillista koulutusta terveellisissä tiloissa</p> <p>2.2.1 Henkilöstön osaaminen pidetään kehityksen kärjessä systemaattisella osaamisen johtamisella ja laajaan verkostoitumiseen kannustamalla</p>	<p>A1-kielen varhennus toteutetaan ja henkilöstöä koulutetaan tähän liittyen</p> <p>Päivitetään peruskoulujen kieliohjelma</p> <p>Koulun omat tavoitteet osaamiseen ja kilpailukykyyn liittyen</p> <p>Johtamisen tuki: rehtoreiden kouluttaminen</p> <p>Henkilöstön täydennyskoulutus: 3 päivää vuodessa jokaiselle</p> <p>Perusopetuksen digitalisaatio, päätelaiteprojekti, henkilöstökoulutus ja tutorointi</p>	<p>Toteutunut/ei toteutunut</p> <p>Toteutunut/ei toteutunut</p> <p>Koulujen omat mittarit</p> <p>Koulutus toteutunut/ei toteutunut</p> <p>Koulutus toteutunut/ei toteutunut</p> <p>Toteutunut/ei toteutunut</p>	vuosittain	

	3.2.3 Digitaalisia palveluja kehitetään laajalla ja avoimella yhteistyöllä				
Lisätietoja:					

Muut tavoitteet

4.2 Projektit

Hanke	Projekti	Nykyinen vaihe	Budjetti	Hyötytavoite	Tuotostavoite	Alku	Loppu	Strategiakytös
1 596	Kerhohanke 2019	V4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	185 715 €	Monipuolisen kerhotoiminnan kautta oppilaat löytävät itselleen mieluisan harrastuksen, johon he haluavat säännöllisesti osallistua. Harrastaessaan oppilaat viettävät vähemmän aikaa yksin kotonaan, luovat sosiaalisia kontakteja, oppivat uusia taitoja ja ovat vähemmän ruudun ääressä. Oppilaiden harrastuneisuus lisääntyy, joka luo pohjaa aktiivisemmalle elämäntavalle.	Hankerahoitus mahdollistaa monipuolisen kerhotoiminnan järjestämisen Turun perusopetuksessa. Kerhotunteja kohdennetaan painotetusti kouluihin: joissa on paljon maahanmuuttajataustaisia oppilaita - jotka sijaitsevat etäällä keskustan tarjoamista palveluista, ja joissa on yläkouluikäisiä oppilaita.	5.3.2019	31.12.2020	2.3.1 Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle
	Kielitutorit kouluissa	V4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	25 000 €	Projektilla taataan tarvittava tuki ja täydennyskoulutus opettajille sekä sujuva aloitus kielenopetuksen alkaessa 1.-luokkalaisilla.	Projektissa toimii kuusi alueellista kielitutoria. Opettajille järjestetään täydennyskoulutusta ja rakennetaan alueellista osaamisverkostoa.	5.3.2019	31.12.2020	2.2.1 Henkilöstön osaaminen pidetään kehityksen kärjessä systemaattisella osaamisen johtamisella ja laajaan verkostoitumiseen kannustamalla
	Koulu hyvinvointiyhteisönä 2019	V4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	19 890 €	Koulujen projekteilla pyritään parantamaan oppilaiden siirtymistä alakoulusta yläkouluun, parantamaan henkilöstön osaamista sekä saamaan Turkuun koulutusmahdollisuudet haasteellisen käytöksen ennaltaehkäisyssä ja hallinnassa.	Yli-Maarian koulussa tehdään nivelvaihemalli, jolla pyritään helpottamaan 6.-luokkalaisten siirtymistä yläkouluun. Lisäksi vahvistetaan mielenterveystaitoja. Haarlan, Wäinö Aaltosen ja Syvälahden koulujen henkilökunta koulutetaan empaattisen ja rakentavan vuorovaikutuksen taidoissa haastavissa vuo-	8.4.2019	31.12.2019	2.1 Terve ja hyvinvoiva turkulainen

Hanke	Projekti	Nykyinen vaihe	Budjetti	Hyötytavoite	Tuotostavoite	Alku	Loppu	Strategiakytös
					rovaikutustilanteissa. Luolavuoren ja Kiinamyllyn kouluista lähtee kummastakin yksi opettaja MAPA-koulutukseen, jolla saadaan aggressiivisen käytöksen ennaltaehkäisyn ja hallinnan koulutusoikeudet myös Turkuun. Koulut hyödyntävät tätä konsultointivelvollisuudessaan.			
	Koulutuksellisen tasa-arvon edistäminen 2018	V4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	391 579 €	Rikkonaisella koulutaustalla tai muuten tuen tarpeessa tai syrjäytymisvaarassa olevien oppilaiden koulupolku eheytyy, tuki on riittävän varhaista ja tehokkaasti kohdennettua. Oppimisteknologiaa ja entistä monikäyttöisemmiksi muuntauvia oppimistilanteita ja -tiloja hyväksi käyttäen helpotetaan opiskelua ja mm. nivelvaihetta etenkin niillä oppilailta, joilla on vaikeuksia sopeutua isompiin ja muuttuviin oppilasryhmiin,	Palkataan ongelmakohtiin painuvia erityis(luokan)opettajia ja koulunkäynninohjaajia erityisesti syrjäytymisvaarassa olevien oppilaiden oikea-aikaiseen tukeen lähikoulussa, pilotoidaan ProKoulu-mallia, muunnetaan opetustiloja monikäyttöisemmiksi ja lisätään inklusiota, pienennetään joustavasti opetusryhmiä sekä tuetaan erityisoppilaiden nivelvaiheita. Rakenetaan lukutaidon tietokanta ruotsinkieliselle puolelle ja palkataan kuraattori esiopetukseen nivelvaiheen tueksi sekä varhaiskasvatuksen vuorohoitoon.	21.11.2018	31.7.2020	2.2.2 Turun seudulla monipuoliset sivistyspalvelut saadaan esteettömästi kaikkien ulottuville hyödyntämällä uuden teknologian tarjoamia mahdollisuuksia ja alueellista yhteistyötä
	Tasa-arvohaku 2019	V4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	890 218 €	Projektissa keskitytään tehostamaan esi- ja perusopetuksen toimintakulttuurin muutosta, inklusiota, oppimista ja hyvinvointia, tasa-arvoisuutta, yhdenvertaisuutta sekä vahvistetaan lähikouluperiaatetta ja varhaista tukea. Projektin kohderyhmänä ovat erityisesti ne tehostetun tuen tai erityisen tuen piirissä olevat oppilaat, joiden opetus järjestetään osittain tai kokonaan yleisopetuksessa (integraatio 21-100 %).	Projektin kautta saatu avustus jaetaan kouluille indikaattoreiden mukaisesti (30–54-vuotiaiden vain perusasteen suorittaneiden osuus ikäluokasta, työttömyysaste vuonna, vieraskielisen väestön osuus). Avustuksella palkataan erityisopettajia, samanaikaisopettajia sekä koulunkäynninohjaajia ja mahdollistetaan ryhmien jakaminen sekä jakotunnit. Lisäksi hanki-	21.3.2019	31.12.2020	2.2.2 Turun seudulla monipuoliset sivistyspalvelut saadaan esteettömästi kaikkien ulottuville hyödyntämällä uuden teknologian tarjoamia mahdollisuuksia ja alueellista yhteistyötä

Hanke	Projekti	Nykyinen vaihe	Budjetti	Hyötytavoite	Tuotostavoite	Alku	Loppu	Strategiakytös
					taan materiaalia ja välineitä erityisopetuksen laadun kehittämiseksi.			
Sito/Kansainvälisyys	G.A.STEM Erasmus+ /Rieskalähde	V4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	22 250 €	Kohderyhmälle hankkeen odotettu vaikutus on oppimis- ja opetusmotivaation lisääntyminen, paremmat valmiudet STEM-aineiden oppimiseen ja monitieteeseen/oppiaineiden väliseen opetukseen hankkeessa pilotoituja menetelmiä ja pedagogista viitekehystä hyödyntämällä.		1.1.2019	31.12.2020	
Sito/Tieto- ja viestintäteknologian opetus- ja ohjauksen kehittäminen	Arjen teknologiaa perusopetukseen (Innokas)	V4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)		Tuetaan opetus suunnitelman perusteiden käyttöönottoa ohjaamalla ja tukemalla opettajia rakentamaan laaja-alaisten taitojen oppimista tukevia monialaisia oppimiskokonaisuuksia. Koulutus pohjautuu sekä valtakunnallisessa Innokas-verkostossa tehtyyn käytännön kehittämistyöhön että Suomen Akatemian rahoittamissa Co4Lab- että Growing Mind-hankkeissa tehtyyn tutkimukseen.	Koulutuskokonaisuus tukee opettajia opetus suunnitelman perusteiden käyttöönotossa ohjaamalla heitä rakentamaan laaja-alaisten taitojen oppimista tukevia monialaisia oppimiskokonaisuuksia. Koulutus pohjautuu sekä valtakunnallisessa Innokas-verkostossa tehtyyn käytännön kehittämistyöhön että Suomen Akatemian rahoittamissa Co4Lab- että Growing Mind-hankkeissa tehtyyn tutkimukseen.	31.1.2019	31.12.2020	2.2.1 Henkilöstön osaaminen pidetään kehityksen kärjessä systemaattisella osaamisen johtamisella ja laajaan verkostoitumiseen kannustamalla
Sito/Tieto- ja viestintäteknologian opetus- ja ohjauksen kehittäminen	Tutor Aboensis III	V4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	216 674 €	Tutoropettajatoiminta on koettu erittäin tarpeelliseksi niin valtakunnallisesti kuin paikallisesti ja tästä syystä valtionavustuksia jaetaan edelleen. Turussa tutoropettajatoiminta tukee OPS:n jalkauttamisen ohella oleellisesti perusopetuksen päätelaiteprojektiin liittyvää osaamisen kehittämistä ja varmistaa osaltaan, että teknologia otetaan hyötykäyttöön.	Turun perusopetuksessa toimii laaja tutoropettajien verkosto, jonka palveluiden piirissä ovat kaikki Turun perusopetuksen opettajat. Projektiin sisältyy myös tutoropettajien koulutusta.	21.11.2018	31.7.2020	2.2.1 Henkilöstön osaaminen pidetään kehityksen kärjessä systemaattisella osaamisen johtamisella ja laajaan verkostoitumiseen kannustamalla
Yhteensä								1 762 481 €

5 Henkilöstön hyvinvointi ja työelämän laatu

5.1 Kaupungin yhteiset tavoitteet

Henkilöstöohjelman painopistealue	Toimialan tavoite TA 2020	Palvelualueen tavoite TA 2020
Turussa jokaisen tulee voida kokea, että työ lisää hyvinvointia.	Sivistystoimiala säilyy kyselyissä kärkipaikalla Turussa	<i>Palvelualueen tulokset paranevat kyselyissä.</i>
Aktiivinen osaamisen ennakointi	Riittävän ja monipuolisen sisäisen koulutustarjonnan turvaaminen	<i>Seurantajärjestelmä kehittynyt.</i>
Turku on vetovoimainen työnantaja	Hakijoiden määrä pysyy vähintään nykytasolla	<i>Hakijoiden määrä pysyy vähintään ennallaan.</i>
Lisätietoja:		

5.2 Toimialoittain/palvelualueittain seurattavat

Kunta 10- mittarit	TOT 2018	TA 2019	TA 2020
Työnantajan suositteleminen (suosittelee %)	75	80	80
Päätöksenteon oikeudenmukaisuus	3,3	3,5	3,8
Kehityskeskustelujen käyminen (kyllä %)	85	90	90
Työpaikan ilmapiiri	3,8	4,0	4,0
Lisätietoja:			

6 Tunnusluvut

6.1 Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Tyyppi	TOT 2017	TOT 2018	TA 2019	Arvio TOT 2019	TA 2020	Seurattaväli
Perusopetuksen nettokustannukset oppilasta kohden, € (sisältäen myös vammaisopetuksen ja sairaalaopetuksen)		8020?	7778	8080?	8080?	8080?	1 v.

Tunnusluvun tyyppi: V= Volyyymi; LV=Laatu/vaikuttavuus; S/P=Saatuavuus/peittävyys; T/T=Tuottavuus/taloudellisuus